

**Raport z wykonania gminnego programu profilaktyki
i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz
przeciwdziałania narkomanii w roku 2024**

Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r., poz. 2151) oraz ustawą z dnia 25 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 poz. 1939) w gminie Sulechów zadania realizowane były w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024.

Program profilaktyczny stanowił element realizowanych przez Gminę Sulechów celów polityki społecznej ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2026 i uwzględniał zadania wynikające z celu nr 2 : Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi ujęte w Narodowym Programie Zdrowia (NPZ) na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów z 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025).

W roku 2024 zapewniono mieszkańcom gminy bezpłatną pomoc oraz bezpłatne konsultacje udzielane przez pracownika Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, zatrudniono specjalistów terapii uzależnień, instruktorów terapii uzależnień, mediatora oraz psychologa, finansowano działalność gminnych świetlic środowiskowych oraz dofinansowano szkolne programy profilaktyczne w tym programy rekomendowane oraz szkolenia z Niebieskich Kart w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Finansowanie Gminnych Programów

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sulechów była finansowana ze środków własnych Gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz za opłatę napojów alkoholowych o objętości mniejszej niż 300 ml. **Podatek od tzw. małpek** muszą płacić przedsiębiorcy, którzy mają zezwolenia na hurtowy obrót alkoholem. Dotyczy on hurtowni, które zaopatrują innego przedsiębiorcę, który prowadzi sprzedaż detaliczną alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży (głównie sklepu oraz stacje benzynowe). Podatku od małpek nie płacą sprzedawcy alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży (np. w pubach, kawiarniach, restauracjach).

Zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi „Gmina przeznacza środki , o których mowa w ust. 3 pkt.1, na działania mając na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Podczas realizacji Gminnych Programów gmina zobowiązana była do przestrzegania ustawowego wymogu, aby każde zadanie finansowane w jego zakresie miało rzeczywisty związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Gminny Program w 2024 r. finansowany był w ramach kompleksowych działań profilaktyki uzależnień z wydatków zaplanowanych na ten cel w planie finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie na 2024 rok.

Tabela nr 1 Łączna wysokość środków finansowych uzyskanych przez Gminę Sulechów z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 2024 r.

2024			
75618	0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	743 959,77. zł

Tabela nr 2 Łączna wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę Sulechów z tytułu rocznych opłat za sprzedaż napojów alkoholowych o objętości mniejszej niż 300 ml w 2024 r.

2024			
75618	0270	Wpływy z części opłaty za zezwolenie w obrocie hurtowym ¹	206 637,35 zł

Tabela nr 3 Łączna kwota środków zaplanowanych w budżecie Gminy Sulechów w 2024 r. oraz środków wydatkowanych na realizację programu.

¹ Opłata za zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2 dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nie przekraczającej 300 ml wynosi dodatkowe 25 zł za pełny litr 100 % alkoholu w tych opakowaniach . Opłatę tę wnosi się również w przypadku dokonywania czynności o których mowa w ust. 8-10, w stosunku do napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

		Środki zaplanowane w budżecie gminy na realizację gminnego programu profilaktyki	Środki wydatkowane w budżecie
	2024	1 234 135,17zł	708 935,45zł

Źródło: Opracowanie własne

Zadania wynikające z ustaw o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024 obejmował następujące zadania z ustawy o wychowaniu w trzeźwości :

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024 obejmował następujące zadania z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielania rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomagania działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Powyższe zadania realizowane były w 2024 r. poprzez:

- 1) Zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej specjalistów i instruktorów uzależnień, psychologa, oraz mediatora działających w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień.
- 2) Pracowników Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień będącego wydziałem Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie.
- 3) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie.
- 4) Sulechowski Dom Kultury, który realizował zajęcia wychowawczo - profilaktyczne oraz inne zajęcia świetlicowe mające na celu zorganizowanie czasu wolnego dzieciom w miejscowościach gminnych: Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Klępsku, Mozowie, Pomorsku, Głoguszu, Karczynie, Klępsku
- 5) Spotkania grupy samopomocowej kobiet (osoby współuzależnione²),
- 6) Placówki oświatowe z terenu Gminy Sulechów.
- 7) Komisariat Policji w Sulechowie.

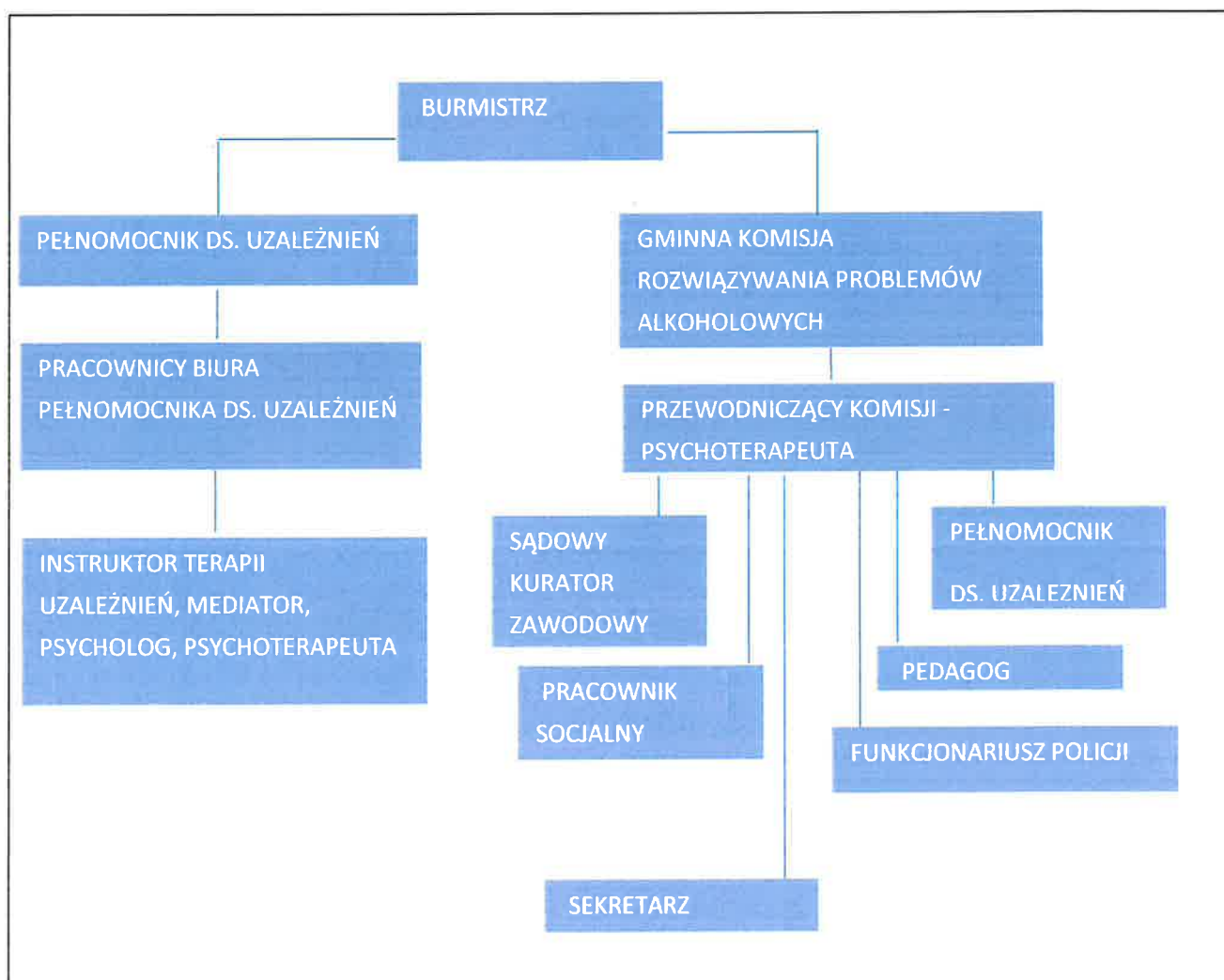
² Współuzależnienie – utrwalona forma funkcjonowania w długotrwałej, trudnej i niszczącej sytuacji związanej z patologicznymi zachowaniami uzależnionego partnera, ograniczająca w sposób istotny swobodę wyboru postępowania, prowadząca do pogorszenia własnego stanu i utrudniająca zmianę własnego położenia na lepsze

8) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych w 2024 roku zadań przedstawiono w kolejnych częściach sprawozdania.

Struktura organizacyjna

Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024 była Pełnomocnik ds. Uzależnień, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Ewa Kowalewska,



Źródło: Opracowanie własne

Część I

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024 (profilaktyka alkoholowa):

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Punkt informacyjno-konsultacyjny przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień

Specjaliści i instruktorzy uzależnień, psychoterapeuta oraz grupa samopomocowa kobiet, w roku 2024 udzielali porad i konsultacji w:

Tabela nr 4 Liczba porad specjalistów terapii uzależnień od alkoholu w latach 2023-2024

	Terapeuci	Dyżury	Liczba udzielonych porad w 2023	Liczba udzielonych porad w 2024	Zakres umowy
1.	Instruktor terapii uzależnień	Poniedziałek 15.00 -20.00	429	513	Udzielanie osobom zainteresowanym, osobiście i telefonicznie, informacji dotyczących choroby alkoholowej oraz sposobów radzenia sobie z problemami alkoholowymi. Porady dotyczą osób uzależnionych oraz współuzależnionych.
2.	Specjalista psychoterapii uzależnień	Środa 15.00-20.00	495	490	Udzielanie osobom zainteresowanym, osobiście i telefonicznie, informacji dotyczących choroby alkoholowej oraz sposobów radzenia sobie z problemami alkoholowymi. Porady dotyczą osób uzależnionych oraz współuzależnionych.
3.	Specjalista terapii uzależnień (grupa wsparcia dla kobiet)	III Czwartek miesiąca 16.00-19.00	Indywidual. 51 Grupa wsparcia 69	56	Udzielanie porad na temat możliwości przezwyciężenia uzależnienia od alkoholu i postępowania wobec osoby uzależnionej, udzielanie pomocy terapeutycznej osobom współuzależnionym w rozwiązywaniu specyficznych problemów rodzinnych, udzielanie wsparcia psychicznego osobom współuzależnionym

			poprzez rozmowy indywidualne i spotkania grupowe, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w profesjonalnych placówkach stacjonarnych, przedstawianie modelu funkcjonowania rodziny dotkniętej uzależnieniem, udzielanie porad w zakresie wychowania dzieci i ich ochrony przed skutkami nadużywania alkoholu w rodzinie.
--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień - Wydział Ośrodka Pomocy Społecznej

W Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień w roku 2024 pracowało dwóch pracowników etatowych, certyfikowany specjalista ds. profilaktyki uzależnień Anna Maria Lechki-Lentz oraz pomoc administracyjna Renata Kubiak

Do zadań pracowników Biura należało w szczególności (w tym punkcie zostały także ujęte zadanie narkomanii, które już nie są powtarzane w II części sprawozdania):

- opracowywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, ich realizacja, koordynacja oraz sporządzanie sprawozdań i raportów z ich realizacji;
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- udzielanie porad i konsultacji dotyczących choroby alkoholowej i innych uzależnień (w tym od narkotyków i uzależnień behawioralnych) oraz możliwości ich leczenia-pracownicy Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w ramach rozmów „pierwszego kontaktu” **w roku 2024 przeprowadziło 162 rozmów z osobami potrzebującymi pomocy;**
- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego;

- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym oraz osobom współuzależnionym w trakcie leczenia, jak również po jego zakończeniu;
- prowadzenie akcji informacyjnej na temat ruchów samopomocowych i pomoc w organizowaniu i prowadzeniu grup wsparcia oraz pomocy terapeutycznej;
- wprowadzanie lokalnych inicjatyw z dziedziny profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- współpraca z jednostkami oświatowymi, organizacjami i osobami fizycznymi działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej wśród młodzieży, dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- wdrażanie i przeprowadzanie na terenie gminy ogólnopolskich i regionalnych kampanii profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz propagowanie zdrowego stylu życia;
- sporządzanie sprawozdań, raportów i analiz z zakresu zadań wynikających z ustaw i krajowych programów;
- opisywanie faktur oraz rachunków finansowych z zadań;
- obsługa organizacyjna konferencji oraz spotkań profilaktycznych organizowanych przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień;
- przygotowywanie rocznych sprawozdań z realizacji programów;
- archiwizacja dokumentacji związanej z funkcjonowaniem Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień;
- koordynacja umów w gminnych świetlicach środowiskowych;
- dbałość o prawidłowe funkcjonowanie Biura oraz Punktu Konsultacyjnego mieszczącego się przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień;
- prowadzenie procedur zgodnych z ustawami na zakup usług, artykułów i materiałów w związku z realizacją zadań.

Pracownicy Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień wykonywali codzienne czynności na rzecz GKRPA polegające w szczególności na:

1. Zakładaniu spraw dla nowo zgłoszonych osób do komisji (uczestników postępowania).
2. Przygotowaniu zaproszeń na rozmowę uczestników postępowania, świadków osób zgłoszonych do komisji.
3. Prowadzenie bazy danych oraz rejestru spraw związanych procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego w formie elektronicznej i papierowej.
4. Przygotowaniu dokumentacji dla biegłych sądowych (psycholog i psychiatra).
5. Przygotowanie umów o świadczenie usług dla biegłych sądowych.
6. Sporządzanie wniosków na zlecenie komisji o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego kierowanych do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich.
7. Przygotowaniu zapytań do Komisariatu Policji, Izby Wytrzeźwień, Prokuratury Rejonowej Sądu Rejonowego, Sądowych Kuratorów Zawodowych i Społecznych, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ciborzu.
8. Przygotowywanie upoważnień do podpisu przez Burmistrza Sulechowa.
9. Przygotowaniu dokumentów związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z uchwałami gminy Sulechów.
10. Przygotowaniu zawiadomień o zamiarze przeprowadzenia kontroli w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą *Prawo Przedsiębiorców* oraz wszelkich upoważnień potrzebnych do kontroli.
11. Rejestrowaniu poczty przychodzącej i wychodzącej do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustawowe zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie

1. Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania pomocy
3. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu
4. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie (według stanu na dzień 31 grudnia 2024) działała w następującym składzie:

Przewodniczący – Andrzej Kasprzycki- specjalista terapii uzależnień od alkoholu w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu

Zastępca Przewodniczącego- Sebastian Sowiński - dzielnicowy Komisariatu Policji w Sulechowie

Sekretarz- Anna Maria Lechki-Lentz- certyfikowany profilaktyk uzależnień, politolog, wieloletni pracownik Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień Wydziału Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie

Członkowie:

Małgorzata Jasiunkiewicz- pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie

Grzegorz Jurgielewicz- sądowy kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Świebodzinie

Izabela Borkowska-Gębka- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Kijach

Ewa Kowalewska - Pełnomocnik ds. Uzależnień, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie

Do zadań Komisji, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy w szczególności inicjowanie działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu. Jest ona również uprawniona do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. W toku tych działań ma ona prawo do skierowania osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w

przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Przytoczony wyżej akt prawny nie zawiera opisu procedury odnoszącej się do wyjaśnienia okoliczności uzasadniających skierowanie osoby na badanie przez biegłego oraz skierowania wniosku do sądu w kwestii orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.

W przypadku Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie szczegóły dotyczące wyjaśniania opisanych spraw zawiera Regulamin Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie, o którym mowa wyżej.

W stosunku do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują powstanie okoliczności określonych w art. 24 ustawy Komisja przeprowadza postępowanie, którego celem jest udzielenie pomocy osobie dotkniętej problemem oraz jej rodzinie. Opisane postępowanie wszczyna się na wniosek strony mającej interes prawny lub ustawowo zobowiązanej do tego typu działań, a w szczególności: najbliższej rodziny lub powinowatych, osób wspólnie mieszkających, ośrodka pomocy społecznej, zespołu interdyscyplinarnego, policji, sądowej służby kuratorskiej, sądu, prokuratury, ośrodka przeciwdziałania problemom alkoholowym, szkoły, zakładu pracy. Komisja podejmuje decyzje dotyczące skierowania osób zgłoszonych do biegłego na badanie celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i skierowania wniosku do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego. Opinię w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydają wspólnie, po przeprowadzonych badaniach, lekarz psychiatra i psycholog albo lekarz psychiatra i specjalista psychoterapii uzależnień, wtedy akta zostają przesłane do sądu.

Obowiązek uzyskania pozytywnej opinii w przedmiocie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiotowym zakresie wynika z art. 18 ust. 1 i 3, w związku z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi, że „Zezwolenia, o których mowa w ust. 3, organ zezwalający wydaje po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1-3.”.

W 2024 roku Komisja wydała 21 takich postanowień.

Tabela nr 5 Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sulechów w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba posiedzeń głównych	22	23	18

Liczba posiedzeń motywujących	27	22	20
Liczba dyżurów	38	47	41
Liczba ogółem trwających praw	122	92	86
Liczba nowych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym	34	29	30
Liczba skierowań do biegłych sądowych	23	22	18
Liczba osób zaproszonych na komisje motywujące	195	209	163
Liczba osób zaproszonych na dyżury	309	314	245
Liczba wniosków skierowanych do sądu	8	10	13
Liczba spraw umorzonych i zamkniętych	12	31	14
Zaopiniowane wnioski o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	30	28	21
Liczba przeprowadzonych kontroli	1	3	8
Wyjazdy do Sądu Rejonowego w Świebodzinie	4	5	7
Liczba przekazanych spraw właściwemu organowi	1	3	0
Liczba wystosowanych pism do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychicznie Chorych	5	26	2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela nr 6 Wydatki związane z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2024 r.

Wydatki związane z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
Badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób skierowanych przez komisję przeprowadzone w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień	2000 zł

Złożenie wniosków do Sądu Rejonowego w Świebodzinie, przeprowadzenie badań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w Sądzie Rejonowym w Świebodzinie, oraz wydanie prawomocnych postanowień w sprawach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	7880zł
Szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1904,95zł
Korespondencja	7200,68 zł
Roczne wynagrodzenie ryczałtowe siedmiu członków komisji za udział w posiedzeniach zespołu prowadzącego postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu ³	74271,68 zł

Źródło: Opracowanie własne

Obsługa kancelaryjna prowadzona przez sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności:

- 1) Wypłata ryczałtu dla członków komisji za realizację zadań ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Obliczenie ryczałtu dla poszczególnych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest dokonywana przez Ośrodek Pomoc Społecznej na podstawie listy obecności członków na posiedzeniach plenarnych (tzw. ogólnych) komisji, posiedzeniach motywujących uczestnika postępowania do zaprzestania nadużywania alkoholu oraz na dyżurach zgodnie z regulacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 2) Sporządzenie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 3) Zawieranie i obsługa umów ze specjalistami pracującymi na rzecz komisji w tym m.in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia.
- 4) Organizowanie szkoleń komisji.

³ Ryczałt wynika z art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023r. poz. 2151) oraz z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2023-2026 (kwota 1053,50 zł brutto miesięcznie za wynagrodzenie ryczałtowe jednego członka komisji)

5) Wyposażenie biura na spotkania komisji.

Organizacja szkoleń z nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Zakres prac komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, szkolenie zorganizowane Przez Małopolskie Centrum Profilaktyki
2. XI Ogólnopolskiej Konferencji "Uzależnienia - Polityka, Nauka, Praktyka. Nowe paradygmaty i rozwiązania systemowe"
3. „Szkolenie dla członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.”

Szkolenia z nowelizacji ustawy o przemocy domowej

Ochrona dzieci przed przemocą domową wspólnym obowiązkiem., organizowane przez Fundację ETOH.

Lubuska konferencja „Przeciwdziałanie wykrywanie i zwalczanie zjawiska przemocy wobec kobiet”.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych zrealizowano poprzez:

Gminne świetlice środowiskowe

W roku 2024 funkcjonowały gminne świetlice środowiskowe w: **Głoguszu, Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Klępsku, Mozowie i Pomorsku, Krężołach. Karszynie, Kalsku** których prowadzenie zlecono Sulechowskiemu Domowi Kultury.

W 2025 r. zadanie przejęło Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień

W każdej ze świetlic realizowano program zajęć dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniem, z rodzin, w których występują problemy wychowawcze, ale także z rodzin funkcjonujących w sposób prawidłowy.

Na realizację tego zadania wydatkowano 201 000 zł

Programy profilaktyczne w szkołach

Realizacja szkolnych programów profilaktyki uzależnień poprzez udział dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych, prelekcjach, oraz zajęciach warsztatowych, a także programach rekomendowanych⁴ w pełni wydatkowanych ze środków Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień.

Tabela nr 7 Programy wraz z warsztatami z zakresu profilaktyki uzależnień w pełni wydatkowane przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień w szkołach z gminy Sulechów

l.p.	Nazwa placówki	Programy rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom	Programy profilaktyczne
1.	Szkoła Podstawowa w Brodach	Unplugged	-
2.	Szkoła Podstawowa w Bukowie	Unplugged	-
3.	Szkoła Podstawowa w Cigacicach	-	"Przyjazna zabawa to dobra sprawa- rozwiązywanie konfliktów", "Stawiam na siebie- uzależnienia behawioralne", "Tolerancja i szacunek"
4.	Szkoła Podstawowa w Kalsku	-	-
5.	Szkoła Podstawowa w Kijach	-	"Uzależnienia behawioralne (uzależnienie od nowych technologii, gry komputerowe, telefon komórkowy, internet)", " Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych", " Fakty i mity dotyczące alkoholu, nikotyny oraz e-papierosów oraz substancji psychoaktywnych", " Substancje psychoaktywne - jak oprzeć się presji rówieśników czyli asertywność w sytuacjach ryzykownych"
6.	Szkoła Podstawowa nr 1	-	"Cyberbezpieczeństwo i internetowe zachowania", „Jak nie zgubić dziecka w sieci"

⁴ System rekomendacji działa na poziomie krajowym od 2010 roku. Jest to zadanie realizowane we współpracy instytucji – dawnego Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, dawniej Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii. W ramach systemu dokonywana jest ocena programów z obszarów promocji zdrowia psychicznego. Prowadzenie programów rekomendowanych jest zadaniem obowiązkowym Gminy wynikającym z Narodowego Programu Zdrowia.

7.	Szkoła Podstawowa nr 3	-	"Agresja i przemoc rówieśnicza - panuje nad emocjami", "Uzależnienia od internetu, telefonu komórkowego, gier komputerowych i portali społecznościowych"
8.	Szkoła Podstawowa nr 2	-	-
9.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	ARS- czyli jak dbać o miłość?	"Przemoc odbierze ci moc" "Postaw na swoje życie" "Akademia dorosłości"
10.	Liceum Ogólnokształcące	ARS- czyli jak dbać o miłość?	-

Źródło: Opracowanie własne

Wyjaśnienie niektórych nazw warsztatów przeprowadzonych w szkołach w 2024 r.

Unplugged

Jest programem profilaktycznym, który oparty jest na strategii Wszechstronnego Wpływu Społecznego (CSI). Część programu przeznaczona dla uczniów składa się z 12 lekcji, które koncentrują się na umiejętnościach życiowych, przekonaniach normatywnych i wiedzy o substancjach psychoaktywnych. Są one prowadzone przez nauczyciela w klasie szkolnej i obejmują jedno spotkanie w tygodniu. Każda lekcja prowadzona jest według następującego schematu: wprowadzenie (ewentualnie przypomnienie najważniejszych informacji z poprzedniej lekcji), mini wykład wprowadzający do aktualnego tematu, realizacja tematu z użyciem aktywizujących metod pracy, podsumowanie zajęć, ewentualnie zadanie domowe dla uczniów.

Tematyka zajęć dla uczniów dotyczy problemów takich, jak:

- konformizm,
- przejawy nacisku grupowego i sposoby radzenia sobie z nim,
- wiedza o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących przed piciem alkoholu, zróżnicowaniu podatności na alkohol w zależności od płci,
- przekonania normatywne na temat rozpowszechnienia zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodych ludzi,
- wiedza o przyczynach i następstwach palenia papierosów,
- umiejętność komunikowania swoich emocji,
- umiejętność asertywnej obrony swoich racji,

- inne umiejętności interpersonalne, których niedostateczne opanowanie może skłaniać do używania substancji psychoaktywnych w sytuacjach towarzyskich,
- wiedza o narkotykach,
- umiejętność radzenia sobie z problemami, formułowania celów i podejmowania decyzji.

Metody realizacji zajęć:

prezentacje, praca w grupach, zadania domowe, scenki sytuacyjne, dyskusje, gry edukacyjne, informacje zwrotne.

Zajęcia dla rodziców obejmują trzy spotkania (2-3 godziny każde), które prowadzone są w formie wykładowo-warsztatowej. Każde spotkanie prowadzone jest według następującego schematu: wprowadzenie (ewentualnie przypomnienie najważniejszych informacji z poprzedniego spotkania), mini wykład wprowadzający do aktualnego tematu, realizacja tematu z użyciem aktywizujących metod pracy, podsumowanie spotkania.

Tematyka zajęć dla rodziców:

- informacje na temat kwestii psychologicznych i społecznych związanych z dojrzewaniem,
- informacje na temat narkotyków, używanie substancji psychoaktywnych jako element eksperymentalnych zachowań ryzykownych młodzieży,
- wpływ i rola rodziny w okresie dojrzewania,
- rozwój autonomii i tożsamości u nastolatków,
- konflikt pokoleń i konieczny rozwój rodziny,
- asertywność rodziców, wyznaczanie w rodzinie jasnych granic w zakresie używania substancji psychoaktywnych.

Metody realizacji zajęć:

mini wykład, dyskusja, praca w podgrupach, psychodrama, prezentacja multimedialna.

Ars czyli jak dbać o miłość

Program edukacyjny "ARS, czyli jak dbać o miłość?" ma na celu profilaktykę używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze) wśród młodzieży w wieku 15-19 lat. Program kładzie nacisk na budowanie świadomości o szkodliwym wpływie

substancji psychoaktywnych na relacje międzyludzkie, zdrowie i przyszłe rodzicielstwo.

"ARS" to skrót od trzech części programu: ARS vivendi (sztuka życia), ARS amandi (sztuka kochania) i ARS generandi (sztuka rodzenia).

Program jest realizowany w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych i składa się z 12 zajęć lekcyjnych po 45 minut. "ARS" to program rekomendowany, co oznacza, że został pozytywnie oceniony i jest zalecany do wdrażania w placówkach oświatowych. Oprócz zajęć dla młodzieży, program przewiduje również działania angażujące rodziców.

Program "ARS" wyróżnia się nowoczesnym podejściem do profilaktyki, opartym na wartościach bliskich młodzieży, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo. Zamiast skupiać się tylko na negatywnych skutkach używania substancji psychoaktywnych, program pokazuje, jak używki te mogą wpływać na te cenne wartości.

W ramach programu ARS realizowane są różne strategie profilaktyczne, takie jak:

- **klasyfikowanie wartości:** pomaganie młodzieży w określeniu i zrozumieniu własnych wartości.
- **modyfikowanie błędnych przekonań:** korygowanie mylnych wyobrażeń na temat substancji psychoaktywnych.
- **rozwijanie umiejętności życiowych:** nauka radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania problemów, komunikacji.
- **budowanie więzi:** wzmacnianie relacji z rodziną i społecznością szkolną.
- **przekazywanie informacji:** dostarczanie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych.

Prenumerata miesięczników: „Remedium” oraz „Świat Problemów”

Czasopisma zostały udostępnione osobom pracującym w Punkcie Konsultacyjnym oraz zostały co miesiąc rozniesione do Poradni Uzależnień na ul. Al. Niepodległości oraz do innych poradni przyszpitalnych.

Rynek alkoholowy w gminie Sulechów

Prawne i administracyjne ograniczanie dostępności alkoholu, koncesjonowanie jego produkcji i sprzedaży jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi ograniczania zakresu problemów alkoholowych. Rozwiązania zakładające zasady usytuowania na terenie gminy Sulechów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, maksymalną liczbę zezwoleń na

sprzedaż napojów alkoholowych oraz czasowe ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych są stanowczo rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

W gminie Sulechów obowiązują trzy uchwały Rady Miejskiej w Sulechowie dotyczące sprzedaży napojów alkoholowych:

- w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Sulechów z dnia 21 sierpnia 2018 roku
- w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Sulechów z dnia 21 sierpnia 2018 r.,
- w sprawie ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie gminy Sulechów z dnia 18 stycznia 2022 roku. (procedowanie uchwały zaczęło się w październiku 2021r.)

Tabela nr 8 Wykorzystane limity zezwoleń 2022-2024

Podział wg. zawartości alkoholu	Limity zezwoleń (wg. uchwały)			Wykorzystane na dzień 31 grudnia 2022	Wykorzystane na dzień 31 grudnia 2023	Wykorzystane na dzień 31 grudnia 2024 r
Do 4.5 % oraz piwo	W miejscu sprzedaży (gastronomia)	30 zezwoleń	Łącznie: 85	22	24	21
Do 18% z wyjątkiem piwa		25 zezwoleń		20	20	18
Powyżej 18%		30 zezwoleń		10	12	9
Do 4,5 % oraz piwo	Poza miejscem sprzedaży (sklepy)	61 zezwoleń	Łącznie: 194	44	49	48
Do 18% z wyjątkiem piwa		59 zezwoleń		47	52	50

Powyżej 18%		56 zezwoleń		42	46	45
----------------	--	----------------	--	----	----	----

Źródło: Opracowanie własne

Część II

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024 (przeciwdziałanie narkomanii):

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

2. Udzielania rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Tabela nr 9 Liczba porad specjalistów terapii uzależnień w latach 2023-2024

	Terapeuci	Dyżury	Liczba udzielonych porad w 2023	Liczba udzielonych porad w 2024	Zakres umowy
1.	Specjalista terapii uzależnień	Piątek 15.00-20.00	225	179	Konsultacje i poradnictwo dla: -osób dorosłych oraz nieletnich uzależnionych od środków psychoaktywnych -osób dorosłych oraz nieletnich zagrożonych uzależnieniem -osób współuzależnionych
2.	Psycholog	II i III Poniedziałek miesiąca 14.00-19.00 Wtorek 14.00-19.00	333	402	Udzielanie indywidualnych konsultacji - porad psychologicznych dla dorosłych, zwłaszcza z rodzin gdzie występuje problem uzależnień i przemocy, przeprowadzanie diagnozy psychologicznej pod kątem przemocy domowej, seksualnej, fizycznej i emocjonalnej, przeprowadzanie diagnozy i terapii sprawców przemocy, zwłaszcza przemocy seksualnej i domowej, terapia indywidualna dla dorosłych i małoletnich ofiar przemocy, praca z rodziną, w której występuje

					problem alkoholowy i przemoc, podejmowanie interwencji kryzysowej i monitorowanie jej przebiegu, współpraca z innymi instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w pomoc pacjentom objętym opieką psychologiczną, prowadzenie dokumentacji pacjentów oraz prowadzonych na ich rzecz działań (konsultacji, terapii, interwencji) - wg obowiązujących standardów.
3.	Mediator	I,II i IV Czwartek miesiaca 15.00-20.00	279	225	Wspomaganie rodzin w sytuacjach kryzysowych, pomoc rodzinie w zachowaniu i rozwoju więzi emocjonalnych (uczenie prawidłowego kontaktu i sposobów wychodzenia z zagrożeń). Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych i kryzysowych oraz rozwiązywaniu problemów bytowych, Przedstawienie modelu funkcjonowania rodziny dotkniętej uzależnieniem. Udzielanie porad w zakresie wychowania dzieci i ich ochrony przed skutkami nadużywania alkoholu lub narkotyków w rodzinie, Reagowanie w sytuacjach kryzysowych wynikających z nadużywania alkoholu lub narkotyków przez członków rodzin osób uzależnionych oraz współuzależnionych, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w profesjonalnych placówkach stacjonarnych.

Źródło: Opracowanie własne

3.Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W tabeli nr 7 ujęto także szkolne warsztaty z przeciwdziałania agresji i narkomanii

Zakup materiałów profilaktycznych

Zakup opasek silikonowych ze znakowaniem służącym do w celu realizacji zadań profilaktycznych – prowadzenia zajęć przez specjalistę terapii uzależnień od narkotyków

Zakup kalendarzy ściennych ze znakowaniem dla mieszkańców gminy Sulechów w celu promocji Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień

Inne podejmowane działania w ramach przeciwdziałania narkomanii

Stojaki profilaktyczne

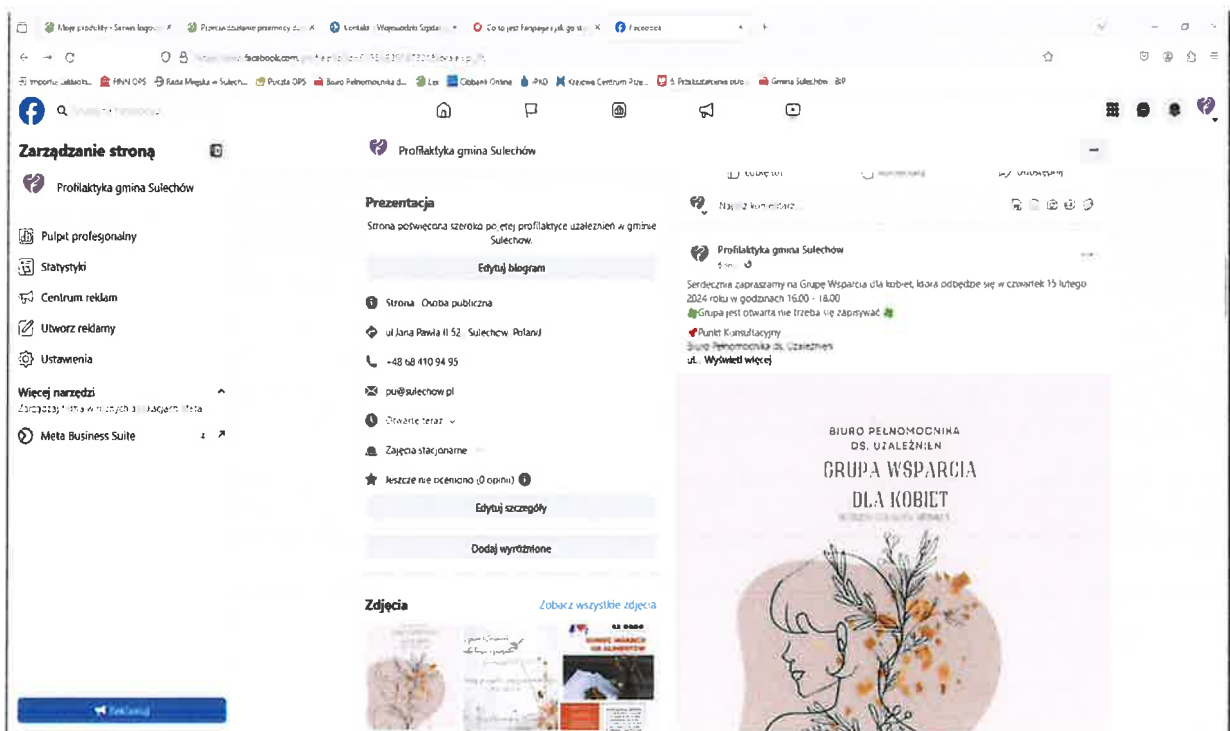
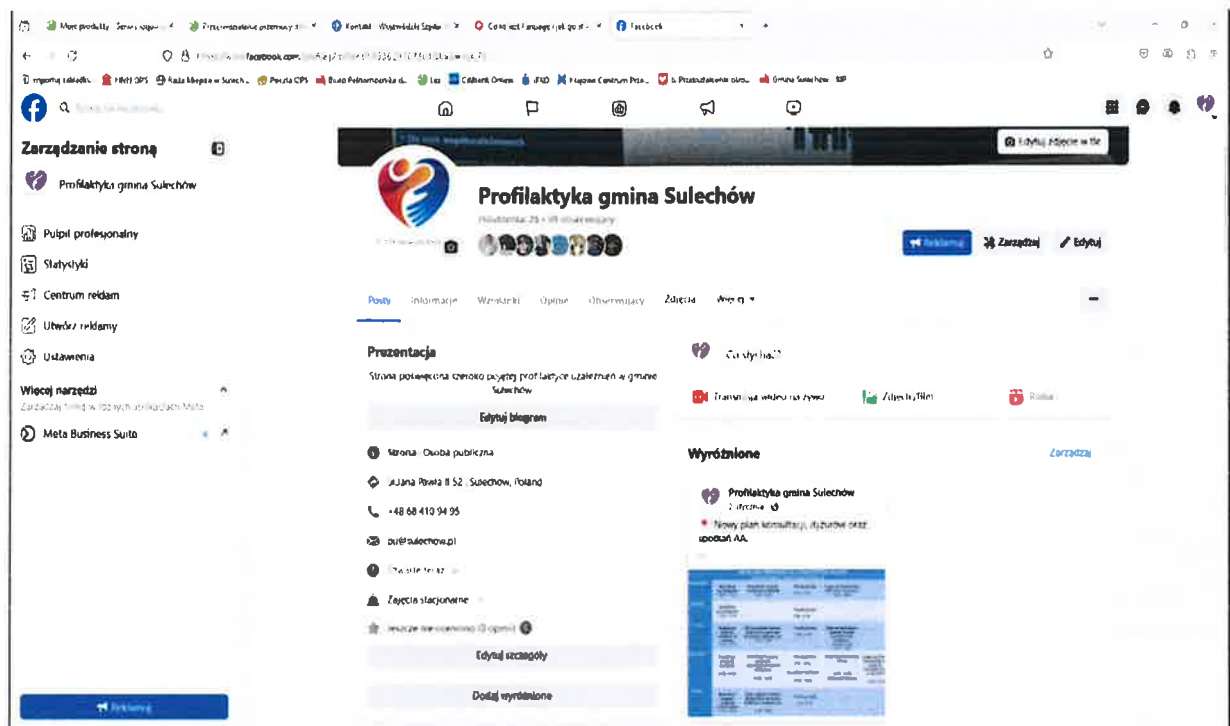
Znajdujące się w instytucjach użyteczności publicznej tzw. stojaki profilaktyczne, ustawione przez pracowników Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień były regularnie uzupełniane ulotkami i broszurami dotyczącymi problematyki uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, przemocy oraz informatorami dotyczącymi Punktu Konsultacyjnego przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień.

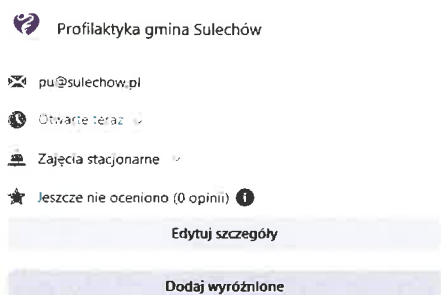
Promowanie działań profilaktycznych za zakresu uzależnień Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

Została utworzona strona / fanpage w mediach społecznościowych pod nazwą **PROFILAKTYKA GMINA SULECHÓW** która jest prowadzona przez pracownika Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, starszego inspektora ds. profilaktyki.

W przeciwieństwie do prywatnych profili w mediach społecznościowych, które są zazwyczaj przeznaczone dla indywidualnych użytkowników do dzielenia się osobistymi aktualizacjami i interakcji z przyjaciółmi, **Fanpage ma charakter publiczny**. Oznacza to, że jego treści są dostępne dla wszystkich użytkowników sieci, niezależnie od tego, czy wdali się w interakcję z danym serwisem, czy też nie.

Na stronie dodawane są bieżące informacje dotyczące działalności Biura Pełnomocnika jak i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie.





Realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2023, Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień prowadziło także działalność edukacyjno- informacyjną poprzez wprowadzanie do Biuletynu Informacji Publicznej <https://ops.bip.sulechow.pl/13>, informacji z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz tematów związanych z szeroko rozumianą profilaktyką uzależnień.

Opis efektów realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Udało się wypracować szeroką i różnicowaną ofertę działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży. Ich fundamentem stało się rozwijanie zainteresowań różnych grup wiekowych, przy jednoczesnym naturalnym włączeniu w te aktywności elementów profilaktyki. Działania te realizowane są zarówno w szkołach, jak i w Sulechowskim Ośrodku Kultury oraz gminnych świetlicach środowiskowych. Warto szczególnie podkreślić rosnące znaczenie realizacji w placówkach oświatowych rekomendowanych programów profilaktycznych, takich jak „**Ars, czyli jak dbać o miłość**” oraz „**Unplugged**”. Ich głównym celem jest wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz rozwijanie kluczowych

kompetencji emocjonalno-społecznych, które stanowią fundament skutecznej profilaktyki uzależnień.

Z jednej strony instytucje zaangażowane w te działania promują świadomość dotyczącą zapobiegania problemom alkoholowym oraz minimalizacji ich skutków. Z drugiej – umacniają swoją pozycję w lokalnym środowisku społecznym, rozwijając zdolności organizacyjne i zdobywając cenne doświadczenie. W efekcie, aspekty profilaktyczne stają się integralną częścią ich bieżącej działalności.

Kontynuacja działań realizowanych w poprzednich latach pozostaje kluczowym założeniem skutecznej profilaktyki, pozwalającym na budowanie trwałych i efektywnych rozwiązań.

Zakładanym efektem realizacji programu jest ograniczenie zarówno przyczyn, jak i skutków nadużywania alkoholu przez mieszkańców gminy Sulechów. Program dąży również do stworzenia wielowymiarowego, spójnego systemu wsparcia i pomocy dla osób oraz rodzin zagrożonych bądź dotkniętych problemem alkoholowym, zwiększając jednocześnie jego efektywność. Realizacja programu umożliwi skuteczniejsze udzielanie pomocy rodzinom oraz sprzyjać będzie współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień. Oczekiwanym rezultatem jest przeciwdziałanie uzależnieniom, ograniczenie patologii oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

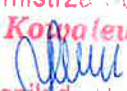
Podjęcie interdyscyplinarne sprzyja rozwojowi i budowaniu świadomości społecznej w lokalnym środowisku, przyczyniając się do realnej poprawy jakości życia mieszkańców miasta i gminy Sulechów.

Sporządziła

INSPEKTOR

Anna Maria Lechki-Lente

Zaakceptowała

Z up. Burmistrza Sulechowa
Ewa Kopałewska

Pełnomocnik ds. Uzależnień